

Międzynarodowe dostarczanie usług według sposobów ich świadczenia – nowe wyzwania wobec statystyki publicznej

IV Kongres Statystyki Polskiej
Warszawa, 11-12 kwietnia 2024 r.

dr Agnieszka Matulska-Bachura
Departament Handlu i Usług

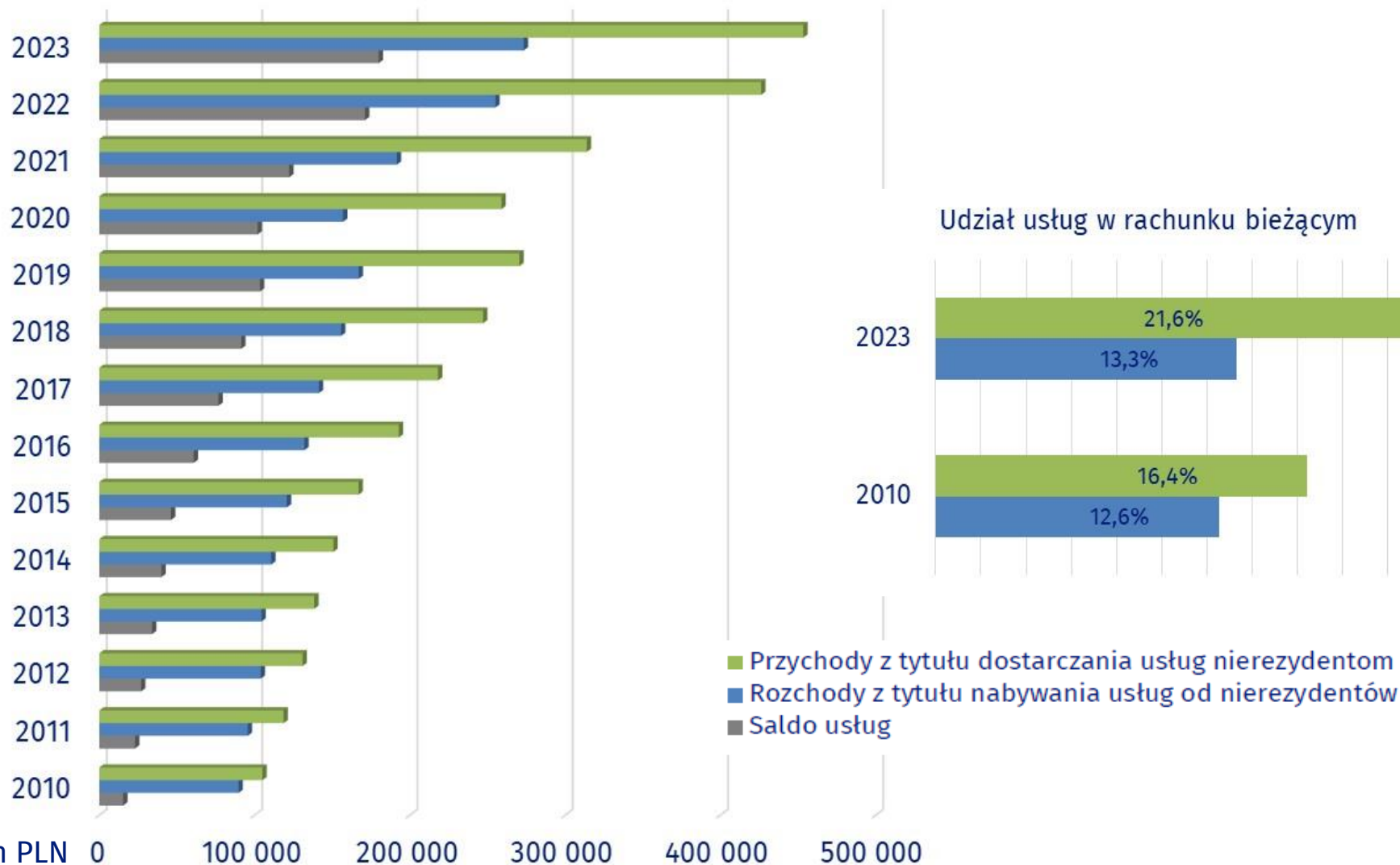
Plan prezentacji

- Przestanki podjęcia prac rozwojowych;
- Koncepcja międzynarodowego dostarczania usług;
- Metodyka opracowywania informacji wynikowych;
- Uzyskane wyniki eksperymentalne;
- Podsumowanie;

Przesłanki podjęcia prac rozwojowych

- Wzrost znaczenie obrotów usługowych z zagranicą w bilansie płatniczym;

Rachunek bieżący usług w bilansie płatniczym Polski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP:

<https://nbp.pl/statystyka-i-sprawozdawczosc/statystyka-bilansu-płatniczego/bilans-płatniczy/dane-roczne/>

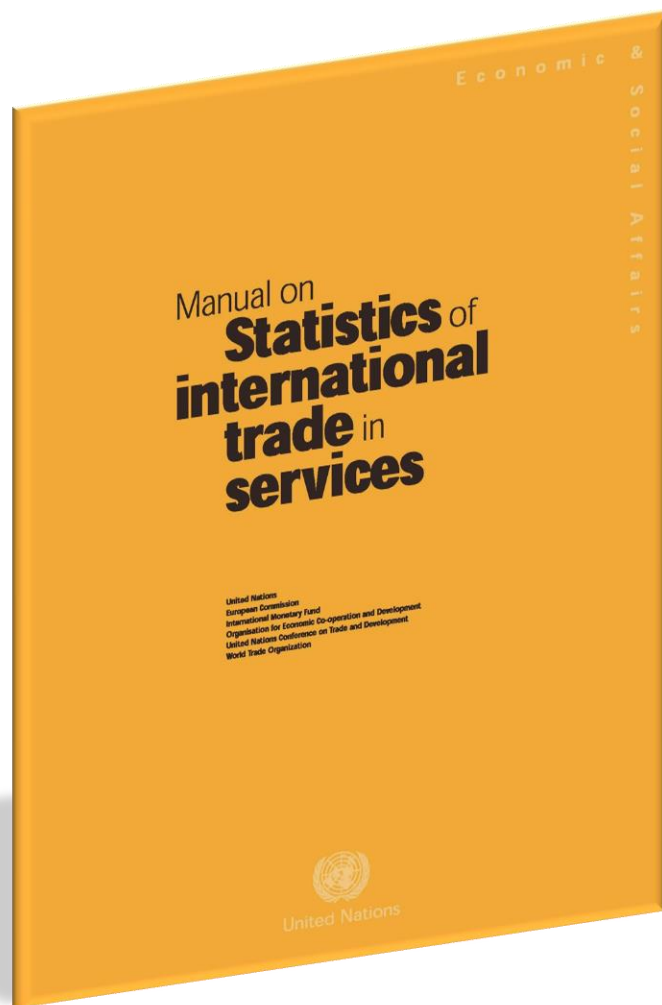
Przesłanki podjęcia prac rozwojowych

- Wzrost znaczenie obrotów usługowych z zagranicą w bilansie płatniczym;
- Zapotrzebowanie zgłaszane przez użytkowników na informacje umożliwiające bardziej szczegółową charakterystykę zjawiska wymiany usługowej z zagranicą niż w ramach badania *Międzynarodowego handlu usługami (1.51.09 wg PBSSP)*;
- Obowiązki sprawozdawcze Polski wynikające z członkostwa w strukturach UE – Rozporządzenie UE 2019/2152 w sprawie europejskiej statystyki gospodarczej;

Rozwój metodologii opracowywania informacji na temat międzynarodowego dostarczania usług

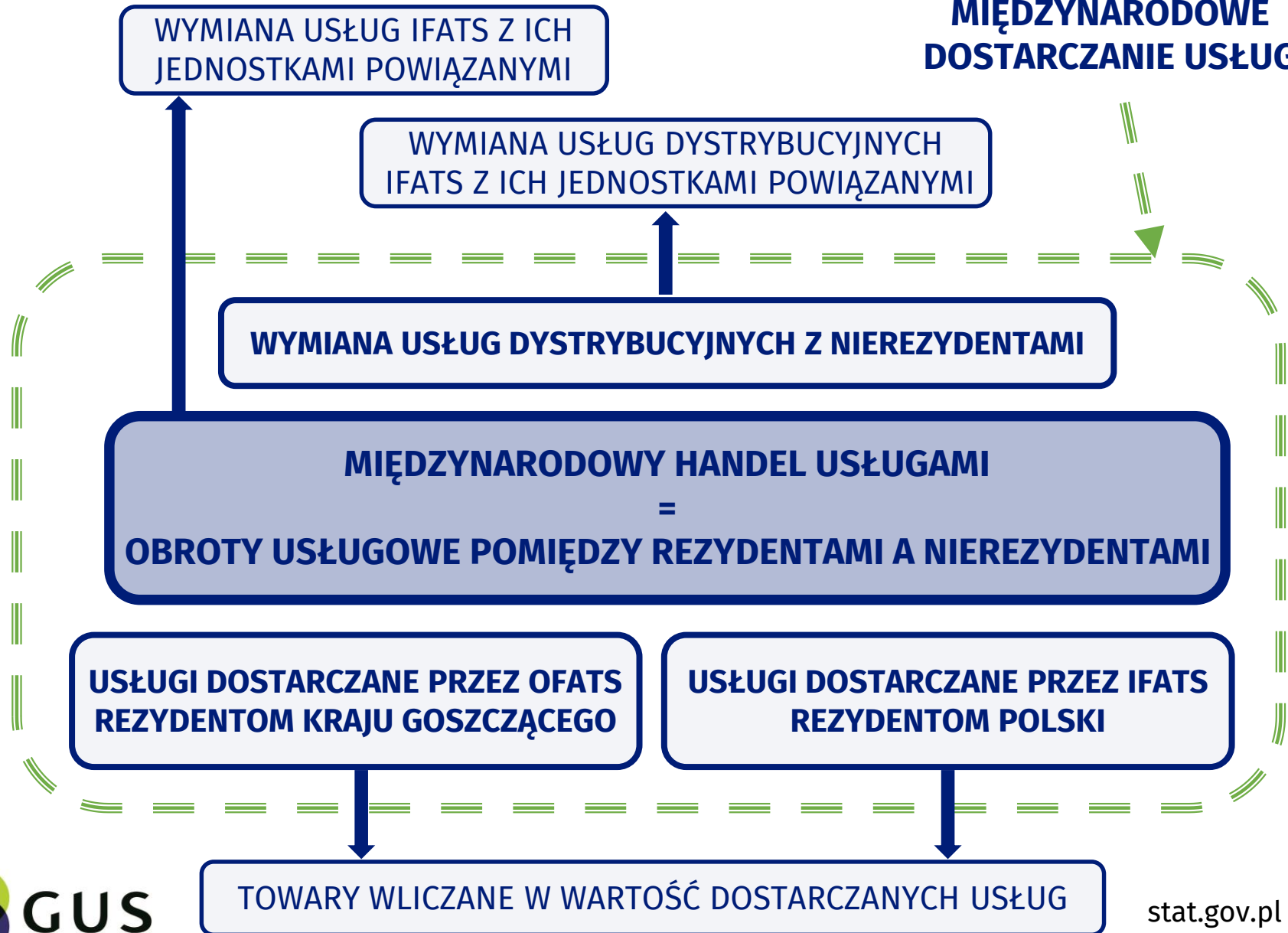
- Prace realizowane w ramach umów o dotację z Komisją Europejską:
  - ✓ Międzynarodowy handel usługami (nr umów o dotację: 826274- 2018-PL-B2773-ITS, 879398-2019-PL-B4476-ITS);
  - ✓ Rozporządzenie UE 2019/2152 w sprawie europejskiej statystyki gospodarczej (EBS Regulation). Wdrożenie: Metodologia i nowe wymagania dotyczące danych (nr umowy o dotację: 101022360-2020-PL-B5640-EBS).
- Wykorzystane rekomendacje i doświadczenia:
  - ✓ Podręcznik ds. międzynarodowego handlu usługami, UNSD (2010) (*Manual on Statistics of International Trade in Services 2010 (MSITS 2010)*);
  - ✓ Podręcznik dot. opracowywania europejskich statystyk na temat dostarczania usług według sposobów ich świadczenia, (2023) (*European business statistics compilers guide for European statistics on international supply of services by mode of supply*);
  - ✓ Prace grup zadaniowych oraz grup roboczych Eurostatu.

Koncepcja międzynarodowego dostarczania usług

Koncepcja międzynarodowego dostarczania usług

MIĘDZYNARODOWE DOSTARCZANIE USŁUG

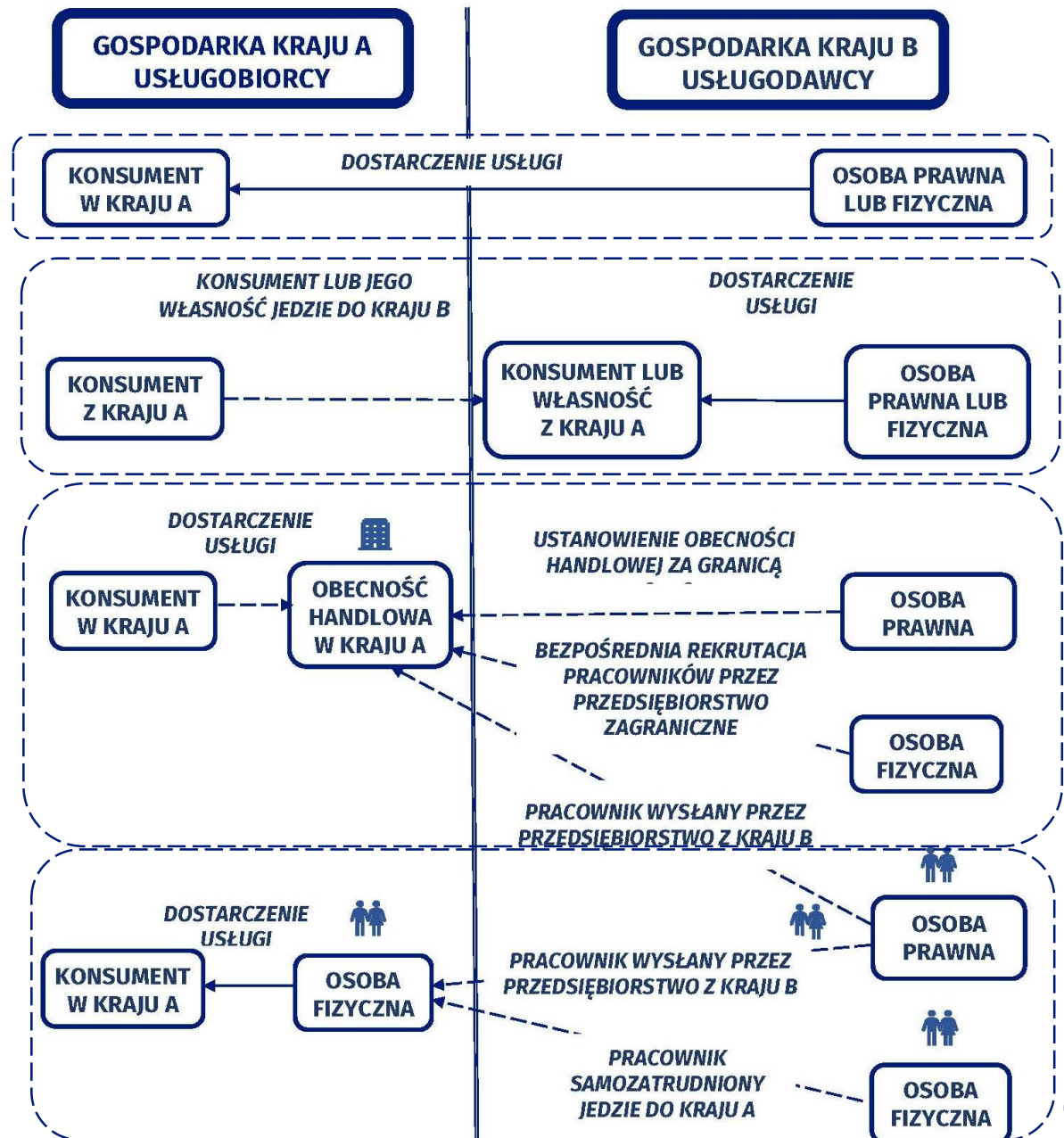
Sposoby świadczenia usług według GATS

**SPOSÓB 1 (MoS1)
TRANSGRANICZNE
ŚWIADCZENIE USŁUG**

**SPOSÓB 2 (MoS2)
ŚWIADCZENIE USŁUG W
KRAJU USŁUGODAWCY**

**SPOSÓB 3 (MoS3)
ŚWIADCZENIE USŁUG
POPRAWIEZ OBECNOŚĆ
HANDLOWĄ**

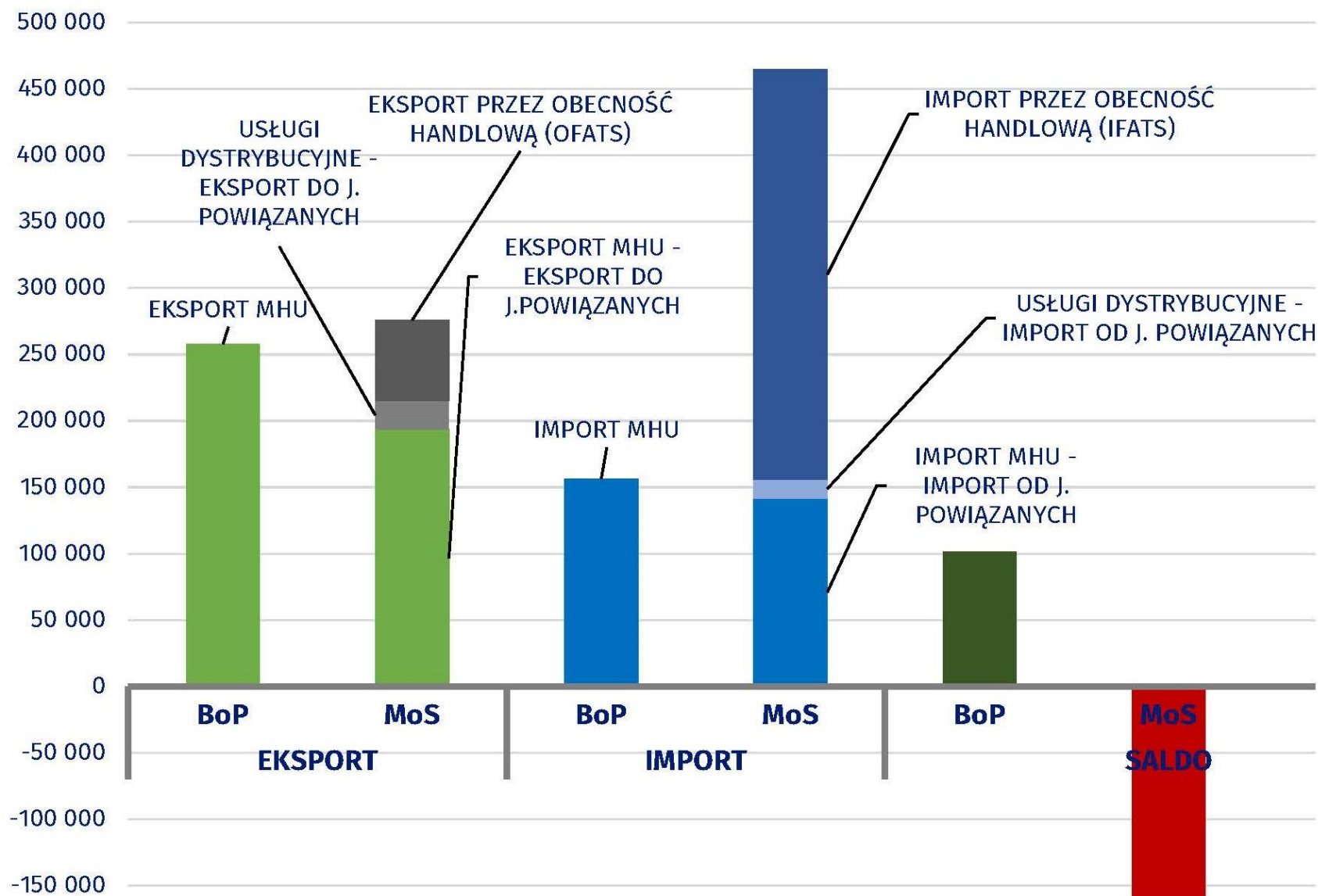
**SPOSÓB 4 (MoS4)
ŚWIADCZENIE USŁUG
POPRAWIEZ OBECNOŚĆ
OSÓB FIZYCZNYCH**

Metodyka opracowywania informacji na temat międzynarodowego dostarczania usług

- Łączenie danych dostępnych w statystyce publicznej;
- Wykorzystane źródła danych:
  - ✓ Badanie *Międzynarodowy handel usługami* realizowane (wg PBSSP 1.51.09);
  - ✓ Badanie *Podmioty z kapitałem zagranicznym* (wg PBSSP 1.61.15);
  - ✓ Badanie *Działalność podmiotów posiadających jednostki zagraniczne* (wg PBSSP 1.61.16);
  - ✓ *Realizacja międzynarodowego handlu towarami w wyrażeniu ilościowo-wartościowym* (wg PBSSP1.51.08);
  - ✓ *Roczne badanie działalności gospodarczej przedsiębiorstw* (wg PBSSP 1.61.05);
  - ✓ Badanie *System Jednostek Statystycznych – operaty* (wg PBSSP 1.80.01);
  - ✓ Eurostat MoS Model – model rozdysponowania wartości usług pomiędzy sposoby świadczenia usług.
- Konieczność przyjęcia założeń na potrzeby opracowania danych w zakresie brakujących informacji, np. wartości usług dystrybucyjnych;

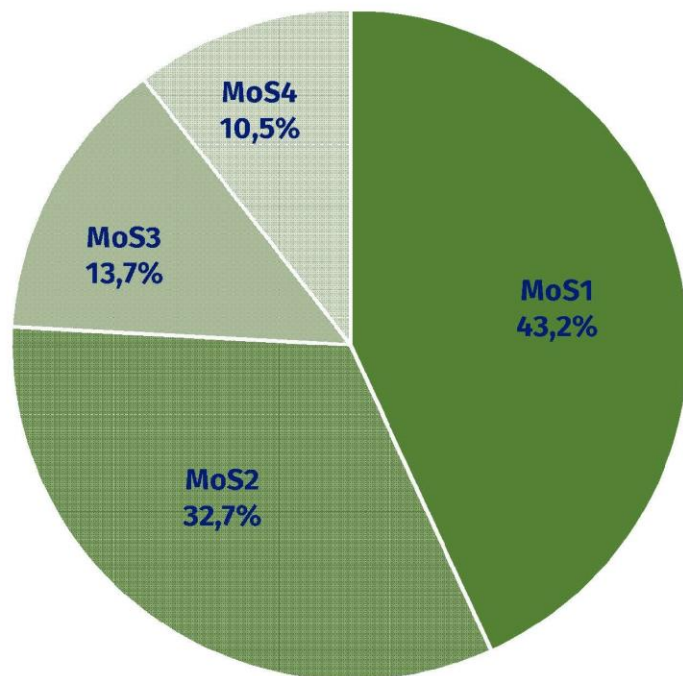
Międzynarodowy handel usługami a międzynarodowe dostarczanie usług w 2020 r.

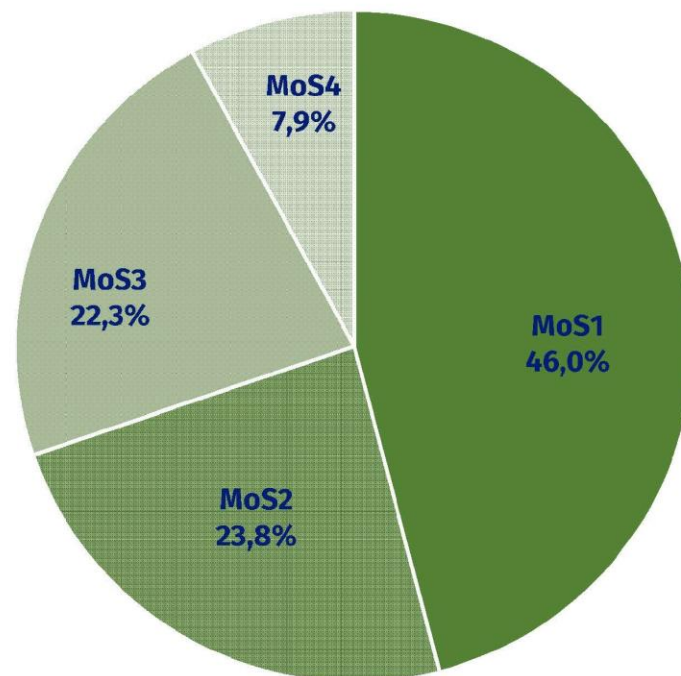
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników eksperymentalnych

Struktura wartości usług dostarczonych według sposobów ich świadczenia w Polsce

2019

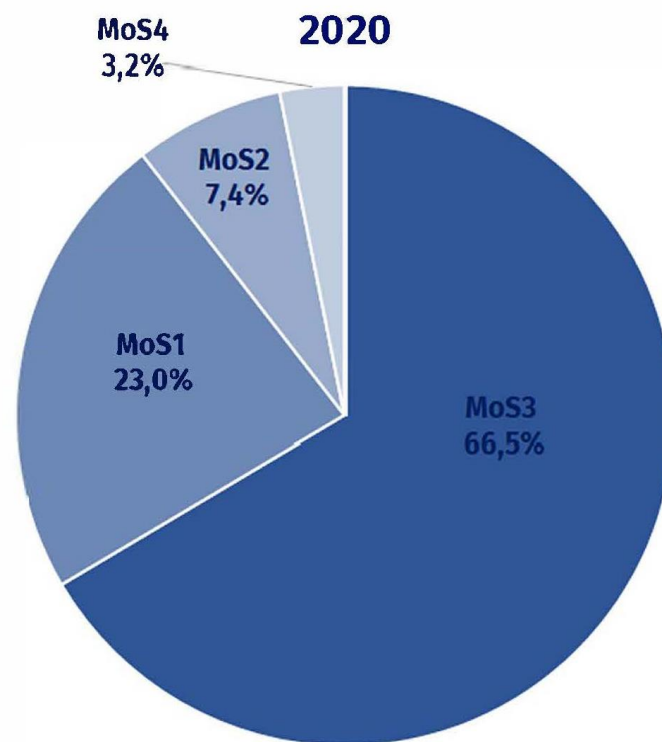
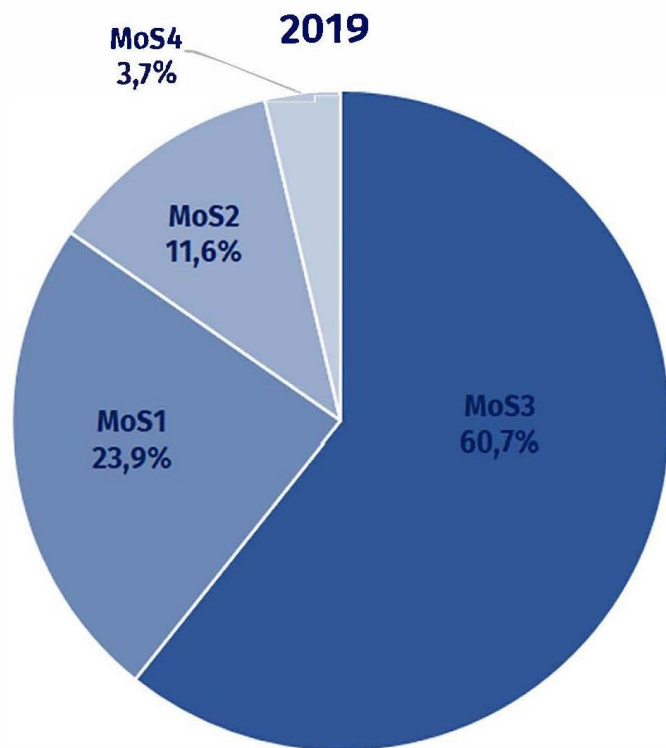

2020

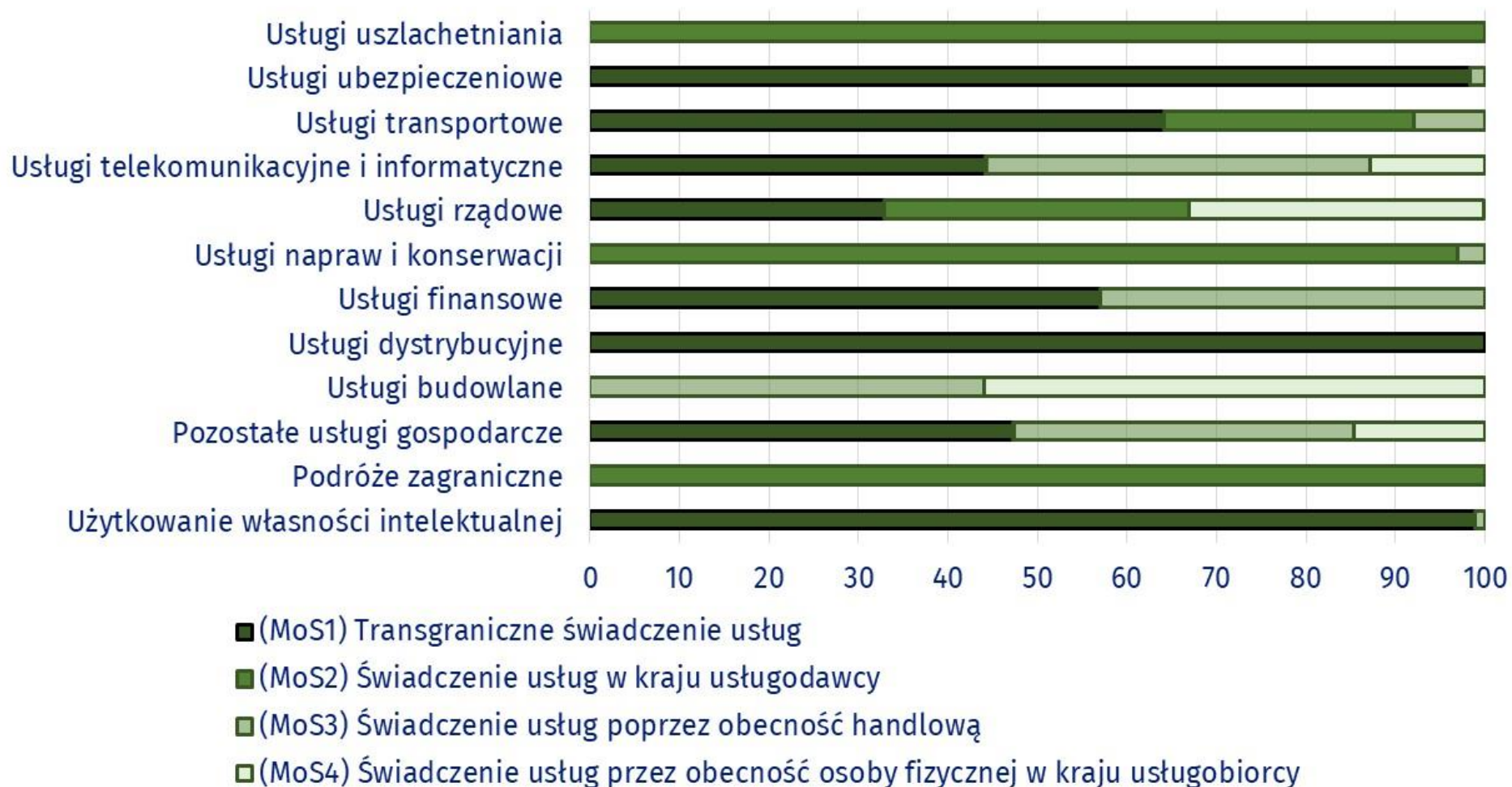
- (MoS1) TRANSGRANICZNE ŚWIADCZENIE USŁUG
- (MoS2) ŚWIADCZENIE USŁUG W KRAJU USŁUGODAWCY
- (MoS3) ŚWIADCZENIE USŁUG POPRZEC OBECNOŚĆ HANDLOWĄ
- (MoS4) ŚWIADCZENIE USŁUG PRZEZ OBECNOŚĆ OSOBY FIZYCZNEJ

Struktura wartości usług nabytych według sposobów ich świadczenia w Polsce

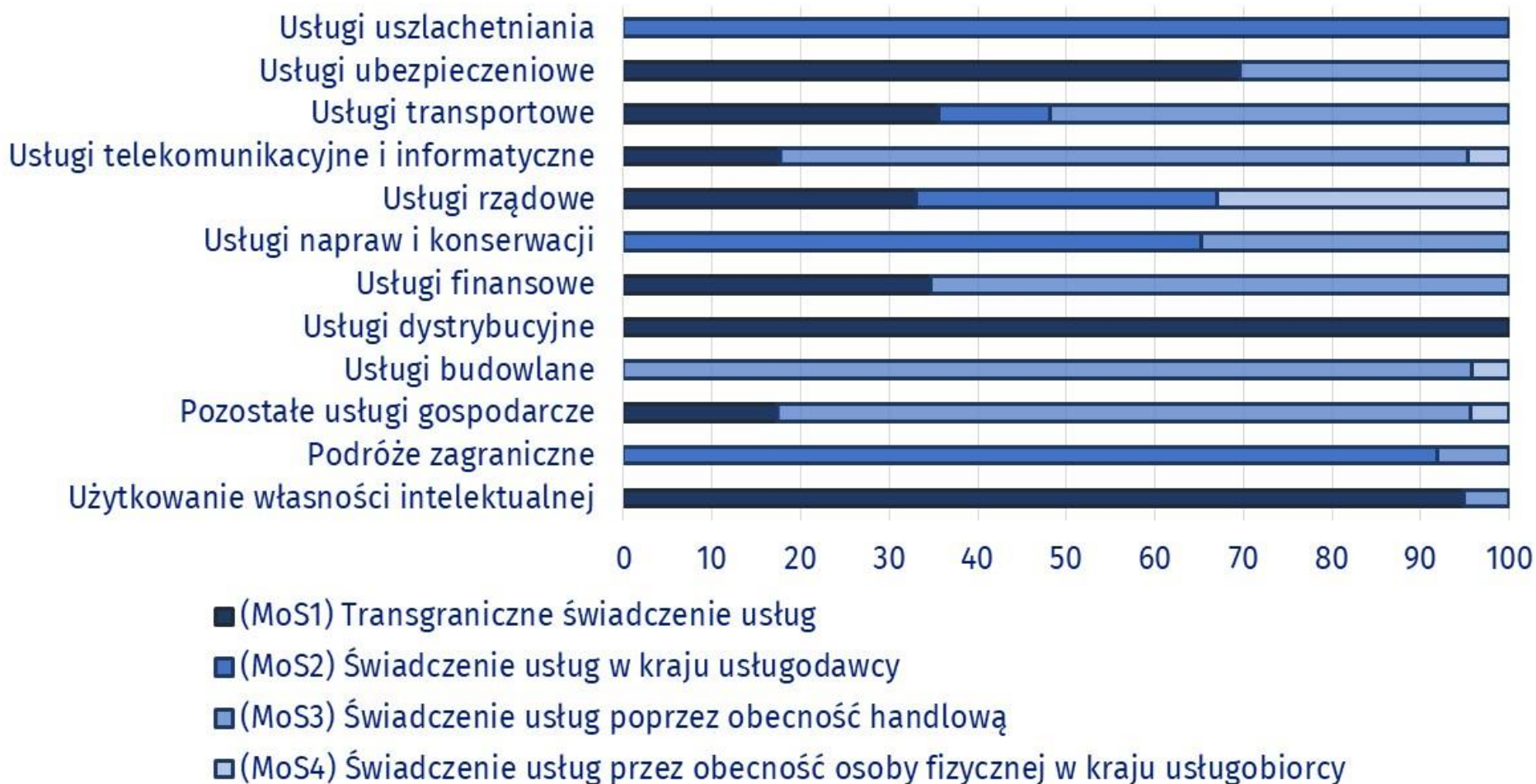

- (MoS3) ŚWIADCZENIE USŁUG POPRZEZ OBECNOŚĆ HANDLOWĄ
- (MoS1) TRANSGRANICZNE ŚWIADCZENIE USŁUG
- (MoS2) ŚWIADCZENIE USŁUG W KRAJU USŁUGODAWCY
- (MoS4) ŚWIADCZENIE USŁUG PRZEZ OBECNOŚĆ OSOBY FIZYCZNEJ

Struktura wartości usług dostarczonych według sposobów ich świadczenia dla głównych kategorii EBOPS* w 2020 r. w Polsce w %

Struktura wartości usług nabytych według sposobów ich świadczenia dla głównych kategorii EBOPS* w 2020 r. w Polsce w %

Podsumowanie

- Międzynarodowe dostarczanie usług według sposobów ich świadczenia jako wypełnienie luki informacyjnej w obszarze międzynarodowej wymiany usług;
- Odwrócenie pozycji Polski na rynku usług jako wynik relatywnie niskiej aktywności inwestycyjnej polskich podmiotów gospodarczych (OFATS) w porównaniu z aktywnością podmiotów zagranicznych na terenie Polski (IFATS);
- Konieczność dostarczenia użytkownikom zestawu metadanych umożliwiających prawidłową interpretację wyników;
- 2023 jako pierwszy okres sprawozdawczy danych na temat międzynarodowego dostarczania usług według sposobów ich świadczenia transmitowanych do Eurostatu zgodnie z Rozporządzeniem EBS;

Dziękuję za uwagę 😊

*dr Agnieszka Matulska-Bachura
Zastępca dyrektora
Departament Handlu i Usług
a.matulska@stat.gov.pl*